

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL VAISIŲ IR DARŽOVIŲ SEKTORIAUS, TAM TIKRŲ PERDIRBTŲ VAISIŲ IR DARŽOVIŲ PRODUKTŲ BEI BANANŲ SEKTORIAUS ATITIKTIES PREKYBOS STANDARTAMS PATIKROS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO IR KAI KURIŲ ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO ĮSAKYMŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS

2024 m. birželio 6 d. Nr. 3D-447

Vilnius

Vadovaudamasis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007, 2023 m. rugpjūčio 17 d. Komisijos deleguotoju reglamentu (ES) 2023/2429, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1308/2013 papildomas vaisių ir daržovių sektoriaus, tam tikrų perdirbtų vaisių ir daržovių produktų bei bananų sektoriaus prekybos standartais ir panaikinamas Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1666/1999 ir Komisijos įgyvendinimo reglamentai (ES) Nr. 543/2011 ir (ES) Nr. 1333/2011, ir 2023 m. rugpjūčio 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2023/2430, kuriuo nustatomos vaisių ir daržovių sektoriaus, tam tikrų perdirbtų vaisių ir daržovių produktų bei bananų sektoriaus produktų atitikties prekybos standartams patikrų taisyklės:

1. T v i r t i n u Vaisių ir daržovių sektoriaus, tam tikrų perdirbtų vaisių ir daržovių produktų bei bananų sektoriaus atitikties prekybos standartams patikros taisyklės (pridedama).

2. P r i p a ž į s t u netekusiais galios:

2.1. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. rugsėjo 25 d. įsakymą Nr. 3D-521 „Dėl Prekiautojų šviežiais vaisiais ir daržovėmis įdiegtų savikontrolės sistemų pripažinimo veiksmingomis ir šių prekiautojų tiekiamos rinkai bei eksportuojamos produkcijos tikrinimo taisyklių patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais;

2.2. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. liepos 10 d. įsakymą Nr. 3D-488 „Dėl Importuojamų, eksportuojamų ir vidaus rinkai tiekiamų šviežių vaisių ir daržovių atitikties prekybos standartams patikros taisyklių patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais.

3. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja 2025 m. sausio 1 d.

Žemės ūkio ministras

Kęstutis Navickas

**VAISIŲ IR DARŽOVIŲ SEKTORIAUS, TAM TIKRŲ PERDIRBTŲ VAISIŲ IR
DARŽOVIŲ PRODUKTŲ BEI BANANŲ SEKTORIAUS ATITIKTIES PREKYBOS
STANDARTAMS PATIKROS TAISYKLĖS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Vaisių ir daržovių sektoriaus, tam tikrų perdirbtų vaisių ir daržovių produktų bei bananų sektoriaus atitikties prekybos standartams patikros taisyklių (toliau – taisyklės) tikslas:

1.1. nustatyti vaisių ir daržovių, nurodytų 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento [\(ES\) Nr. 1308/2013](#), kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 (toliau – Reglamentas [\(ES\) Nr. 1308/2013](#)), I priedo IX dalyje atitikties nustatyties prekybos standartams, prinokusių bananų, nurodytų Reglamento [\(ES\) Nr. 1308/2013](#) I priedo XI dalyje, kurių KN kodas 0803 90 10, ir tam tikrų perdirbtų vaisių ir daržovių produktų, kurių KN kodai yra 0804 20 90, 0806 20 ir ex 0813, nurodytų Reglamento [\(ES\) Nr. 1308/2013](#) I priedo X dalyje, atitikties minimaliesiems prekybos reikalavimams tikrinimo tvarką;

1.2. nustatyti prekyautojų vaisiais ir daržovėmis įdiegtų savikontrolės sistemų pripažinimo veiksmingomis ir šių prekyautojų tiekiamos rinkai produkcijos tikrinimo tvarką bei atsakomybę, atitinkančią 2023 m. rugpjūčio 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento [\(ES\) 2023/2430](#), kuriuo nustatomos vaisių ir daržovių sektoriaus, tam tikrų perdirbtų vaisių ir daržovių produktų bei bananų sektoriaus produktų atitikties prekybos standartams patikrų taisyklės (toliau – Komisijos įgyvendinimo reglamentas [\(ES\) 2023/2430](#)), 4 straipsnio nuostatas;

1.3. užtikrinti, kad vidaus rinkai tiekiami, importuojami bei eksportuojami vaisiai ir daržovės atitiktų nustatytus prekybos standartus ir tam tikri perdirbtų vaisių ir daržovių produktai atitiktų minimaliuosius prekybos reikalavimus;

1.4. užtikrinti, kad tam tikriems perdirbtų vaisių ir daržovių produktams bei prinokusiems bananams, nurodytiems 2023 m. rugpjūčio 17 d. Komisijos deleguotojo reglamento [\(ES\) 2023/2429](#), kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas [\(ES\) Nr. 1308/2013](#) papildomas vaisių ir daržovių sektoriaus, tam tikrų perdirbtų vaisių ir daržovių produktų bei bananų sektoriaus prekybos standartais ir panaikinamas Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1666/1999 ir Komisijos įgyvendinimo reglamentai (ES) Nr. 543/2011 ir (ES) Nr. 1333/2011 (toliau – Komisijos deleguotasis reglamentas [\(ES\) 2023/2429](#)), 3 straipsnyje, ir produktams, nurodytiems Komisijos deleguotojo reglamento [\(ES\)](#)

[2023/2429](#) 5 straipsnio 1 dalies b punkte, būtų pateikiama kilmės šalies nuoroda.

2. Taisyklės parengtos vadovaujantis Reglamentu [\(ES\) Nr. 1308/2013](#), su visais pakeitimais, Komisijos deleguotuoju reglamentu [\(ES\) 2023/2429](#), su visais pakeitimais ir Komisijos įgyvendinimo reglamentu [\(ES\) 2023/2430](#), su visais pakeitimais.

3. Taisyklės taikomos:

3.1. prekiautojams vaisiais ir daržovėmis ir tam tikrais perdirbtais vaisių ir daržovių produktais bei produktais, kuriems pagal Komisijos deleguotojo reglamento [\(ES\) 2023/2429](#) reikalavimus privaloma nurodyti kilmės šalies nuorodą;

3.2. koordinuojančiai institucijai bei vaisių ir daržovių atitikties prekybos standartams kontrolės institucijoms, tikrinančioms vaisių ir daržovių atitiktį prekybos standartams ir tam tikrų perdirbtų vaisių ir daržovių produktų atitiktį minimaliesiems prekybos reikalavimams.

4. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

4.1. **Bendrasis vaisių ir daržovių prekybos standartas** (toliau – bendrasis prekybos standartas) – prekybos standartas, taikomas specialiujų prekybos standartų nereglamentuojamoms vaisių ir daržovių rūšims.

4.2. **Patikimas prekiautojas vaisiais ir daržovėmis** (toliau – patikimas prekiautojas) – prekiautojas vaisiais ir daržovėmis, kurio produkciją tikrinant per 12 mėnesių nebuvo nustatyta vaisių ir daržovių atitikties nustatytiems prekybos standartams pažeidimų arba pažeidimai buvo priskiriami mažareikšmiams, kontrolės institucijų nustatyta tvarka.

4.3. **Prekiautojas vaisiais ir daržovėmis** (toliau – prekiautojas) – vaisius ir daržoves bei tam tikrus perdirbtų vaisių ir daržovių produktus importuojantis, eksportuojantis ar tiekiantis vidaus rinkai (juos demonstruojantis ar siūlantis parduoti bei prekiaujantis bet kuriuo kitu būdu) fizinis arba juridinis asmuo.

4.4. **Prekiautojo vaisiais ir daržovėmis savikontrolės sistema** (toliau – savikontrolės sistema) – prekiautojo vaisiais ir daržovėmis vykdoma kontrolės sistema, kuria siekiama užtikrinti ir įrodyti, kad jo tiekiami rinkai vaisiai ir daržovės atitinka nustatytus prekybos standartus ir maisto saugos reikalavimus.

4.5. **Specialusis vaisių ir daržovių prekybos standartas** (toliau – specialusis prekybos standartas) – prekybos standartas, taikomas tam tikrai vaisių ir daržovių rūšiai.

4.6. **Vaisių ir daržovių atitikties prekybos standartams kontrolės institucija** (toliau – kontrolės institucija) – kompetentinga valstybės institucija, įgaliota tam tikrais tiekimo rinkai etapais tikrinti vaisių ir daržovių atitiktį nustatytiems prekybos standartams.

4.7. **Vaisių ir daržovių prekybos standartai** (toliau – prekybos standartai) – teisės aktų nustatyti vaisių ir daržovių kokybės ir tiekimo rinkai reikalavimai.

4.8. **Vaisių ir daržovių atitikties prekybos standartams patikra** (toliau – atitikties patikra) –

kontroliuojančiųjų valstybės institucijų pareigūnų atliekama vaisių ir daržovių atitikties nustatytiems prekybos standartams patikra pagal šias taisykles.

4.9. **Vaisių ir daržovių tiekimas rinkai** (toliau – tiekimas rinkai) – vaisių ir daržovių bei tam tikrų perdirbtų vaisių ir daržovių produktų pardavimas (įskaitant jų demonstravimą ar siūlymą parduoti bei prekiavimą bet kuriuo kitu būdu), laikymas turint tikslą parduoti ar kitaip perduoti tretiesiems asmenims atlygintinai ar neatlygintinai, paskirstymas, transportavimas ir kitos perdavimo formos.

4.10. Kitos šiose taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Komisijos įgyvendinimo reglamente [\(ES\) 2023/2430](#), Komisijos deleguotame reglamente [\(ES\) 2023/2429](#) ir Lietuvos Respublikos maisto įstatyme.

II SKYRIUS PREKYBOS STANDARTŲ TAIKYMAS IR IŠIMTYS

5. Komisijos deleguotojo reglamento [\(ES\) 2023/2429](#) I priedo B dalyje nustatytus specialiuosius prekybos standartus turi atitikti šie produktai:

- 5.1. braškės ir žemuogės;
- 5.2. citrusiniai vaisiai;
- 5.3. kiviai;
- 5.4. kriaušės;
- 5.5. obuoliai;
- 5.6. saldžiosios paprikos;
- 5.7. persikai ir nektarinai;
- 5.8. pomidorai;
- 5.9. salotos, garbanotosios ir plačialapės trūkažolės;
- 5.10. valgomosios vynuogės;
- 5.11. bananai.

6. Vaisiams ir daržovėms, kuriems netaikomi specialieji prekybos standartai, taikomas bendrasis prekybos standartas, nurodytas Komisijos deleguotojo reglamento [\(ES\) 2023/2429](#) I priedo A dalyje.

7. Prekybos standartų išimtys ir netaikymo atvejai nurodyti Komisijos deleguotojo reglamento [\(ES\) 2023/2429](#) 5 straipsnyje.

III SKYRIUS PREKIAUTOJŲ REGISTRAVIMAS

8. Vaisiais ir daržovėmis prekiaujantys prekyautojai nustatyta tvarka turi būti registruoti kontrolės institucijų, Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos tvarkomose informacinėse sistemose ir turi turėti Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos išduotą Maisto tvarkymo subjekto registraciją patvirtinantį dokumentą.

IV SKYRIUS ATITIKTIES PATIKROS BENDRIEJI PRINCIPAI

9. Koordinuojanti institucija – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija (toliau – Ministerija) vykdo Komisijos įgyvendinimo reglamento [\(ES\) 2023/2430](#) 2 straipsnyje apibrėžtas funkcijas bei visos taisyklėmis reglamentuojamos veiklos koordinavimą, palaiko ryšius su Europos Komisija, kitų valstybių narių kompetentingomis koordinuojančiomis institucijomis.

10. Kontrolės institucijos:

10.1. Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos atlieka:

10.1.1. vaisių ir daržovių atitikties nustatytiems prekybos standartams ir tam tikrų perdirbtų vaisių ir daržovių produktų atitikties minimaliesiems prekybos reikalavimams patikras juos eksportuojant į trečiąsias šalis (kai prekyautojas pateikia kontrolės institucijos nustatytos formos prašymą);

10.1.2. vaisių ir daržovių atitikties nustatytiems prekybos standartams patikras juos importuojant.

10.2. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba atlieka:

10.2.1. vaisių ir daržovių atitikties nustatytiems prekybos standartams ir tam tikrų perdirbtų vaisių ir daržovių produktų atitikties minimaliesiems prekybos reikalavimams patikras jų rūšiavimo ir pakavimo vietose, didmeninėje, mažmeninėje prekyboje bei iš kitų Europos Sąjungos šalių narių gabenant vidaus rinkai;

10.2.2. tam tikrų perdirbtų vaisių ir daržovių produktų atitikties minimaliesiems prekybos reikalavimams patikras juos importuojant.

11. Taisyklių 10 punkte nurodytų kontrolės institucijų pareigūnai, tikrinantys vaisių ir daržovių atitiktį prekybos standartams, turi būti baigę mokymo kursą pagal kontrolės institucijų su Ministerija suderintą bendrą mokymo programą.

12. Importuojamų, eksportuojamų ir vidaus rinkai tiekiamų vaisių ir daržovių atitiktis prekybos standartams tikrinama pagal Komisijos įgyvendinimo reglamento [\(ES\) 2023/2430](#) 5 straipsnio nuostatas ir vadovaujantis 10 straipsnyje nurodytais tikrinimo metodais ir neatitikties nustatymo taisyklėmis.

13. Visi vaisių ir daržovių atitikties nustatytiems prekybos standartams tikrinimų duomenys turi

būti registruojami kontrolės institucijų informacinėse sistemose.

14. Atsižvelgiant į Komisijos įgyvendinimo reglamento [\(ES\) 2023/2430](#) 4 straipsnį, patikimi prekyautojai tikrinami pagal taisyklių VIII skyriaus nuostatas.

15. Atitiktis patikros atliekamos kontrolės institucijų nustatytu dažnumu, remiantis rizikos analize.

16. Rizikos veiksmu pripažįstama Komisijos įgyvendinimo reglamento [\(ES\) 2023/2430](#) 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų bent vieno kriterijaus neatitiktis, vaisių ir daržovių krovinių lydimųjų dokumentų neatitiktis Komisijos deleguotojo reglamento [\(ES\) 2023/2429](#) 6 straipsnio 4 dalies reikalavimams bei tas vaisių ar daržovių krovinių, kurių sudaro viena ar kelios produktų rūšys ir jei vienos rūšies produktų kiekis didesnis kaip 10 kg.

17. Vaisių ir daržovių lydimuosiuose dokumentuose, išskyrus vartotojui skirtus kvitus, turi būti nurodomas produkto pavadinimas ir kilmės šalis, taip pat klasė, veislė arba prekinis tipas, jeigu šią informaciją pateikti reikalaujama specialiajame prekybos standarte, arba tai, kad produktas yra skirtas perdirbti, kaip nurodyta Komisijos deleguotojo reglamento [\(ES\) 2023/2429](#) 6 straipsnio 4 dalyje.

18. Mažmeninės prekybos etape informaciniai duomenys apie parduodamus vaisius ir daržoves, kurių reikalaujama Komisijos deleguotame reglamente [\(ES\) 2023/2429](#), turi būti įskaitomi ir aiškiai pateikti pastebimoje vietoje šalia produkto, nurodant produkto pavadinimą, kilmės šalį ir, jei taikoma, klasę, dydį ir veislę arba prekinį tipą, tokiu būdu, kad vartotojas nebūtų suklaidintas. Parduodant fasuotus produktus, kartu su visa prekybos standartuose nustatyta informacija prekių etiketėje turi būti nurodyta ir grynoji masė, jei šių fasuotų produktų kiekis nėra nustatomas pirkėjo akivaizdoje. Šis reikalavimas netaikomas parduodant produktus vienetais, jei jų skaičius yra aiškiai matomas iš išorės ir lengvai suskaičiuojamas arba jei jų skaičius nurodytas etiketėje.

19. Leidžiama tiekti rinkai skirtingų produktų arba skirtingų tos pačios rūšies produktų, kuriems taikomas Komisijos deleguotasis reglamentas [\(ES\) 2023/2429](#), mišinius pakuotėse, kurių grynasis svoris yra 10 kg ar mažesnis, kai įvykdyti Komisijos deleguotojo reglamento [\(ES\) 2023/2429](#) 8 straipsnio reikalavimai.

20. Vaisiams ir daržovėms gabenti naudojamos transporto priemonės turi būti sandarios, uždaros arba dengtos, sausos, švarios. Kitos prekės gali būti gabenamos ta pačia transporto priemone su vaisiais ir daržovėmis tik tuomet, kai jos sukrautos kitame krovinių skyriuje arba tame pačiame krovinių skyriuje už ištisinės pertvaros.

V SKYRIUS TIKRINIMO METODAS

21. Taisyklių 12 punkte numatytos vaisių ir daržovių, išskyrus parduodamų mažmeninės prekybos vietose, kuriose produktai parduodami galutiniams vartotojams, atitiktis nustatytiems

prekybos standartams patikros vykdomos taikant Komisijos įgyvendinimo reglamento [\(ES\) 2023/2430](#) V priede nurodytus tikrinimo metodus.

22. Parduodamų mažmeninio pardavimo galutiniams vartotojams vietose vaisių ir daržovių atitikties prekybos standartams patikros atliekamos vadovaujantis Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos patvirtinta tvarka.

23. Vaisiai ir daržovės, kuriems kontrolės institucija nustatė neatitiktį prekybos standartams, gali būti importuojami, tiekiami vidaus rinkai bei eksportuojami tik įvykdžius tų kontrolės institucijų pareigūnų nurodymus dėl neatitikimų pašalinimo bei po pakartotinio tikrinimo turint produktų atitiktį prekybos standartams patvirtinančius dokumentus, vadovaujantis Komisijos įgyvendinimo reglamento [\(ES\) 2023/2430](#) 10 straipsnyje nurodytomis neatitikties nustatymo taisyklėmis.

24. Kontrolės institucija nustačiusi, kad kitos valstybės narės siunta dėl produktų defektų ar suprastėjusios kokybės, kuriuos buvo galima nustatyti pakuojant produktus, neatitinka prekybos standartų arba importo metu atsisakyta tiekti rinkai prekių iš trečiosios šalies partiją dėl to, kad ši partija neatitinka prekybos standartų, apie tai nedelsdama praneša valstybėms narėms, kurios galėtų būti suinteresuotos, įskaitant tas valstybes nares, kuriose prekės supakuotos, ir atitinkamai trečiajai šaliai, jei ji įtraukta į Komisijos įgyvendinimo reglamento [\(ES\) 2023/2430](#) IV priede pateiktą sąrašą.

25. Nustačius neatitiktį prekybos standartams, produktai gali būti tiekiami labdarai ir paramai Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nustatyta tvarka, perdirbami arba parduodami perdirbti, panaudojami kaip pašaras gyvūnams arba kitoms ne maisto reikmėms ar tvarkomi kaip maisto atliekos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nustatytais reikalavimais. Dokumentai, kuriais įrodomas rinkai netinkamos tiekti šviežių vaisių ir daržovių produkcijos tolesnis panaudojimas ar sutvarkymas kaip maisto atliekų, privalo būti pateikti kontrolės institucijų nustatyta tvarka.

26. Jei vaisių ir daržovių atitikties prekybos standartams užtikrinti neįmanoma arba jie nėra skirti perdirbti pramoniniu būdu, pašarams, ar kitoms ne maisto reikmėms, kontrolės įstaiga prireikus gali pareikalauti, kad prekiautojai imtųsi atitinkamų priemonių užtikrinti, kad šie produktai nebūtų tiekiami rinkai.

VI SKYRIUS

BENDRIEJI REIKALAVIMAI PREKIAUTOJAMS, SIEKIANTIEMS ĮDIEGTŲ SAVIKONTROLĖS SISTEMŲ PRIPAŽINIMO VEIKSMINGOMIS

27. Vadovaujantis Komisijos įgyvendinimo reglamento [\(ES\) 2023/2430](#) 4 straipsnio nuostatomis, prekiautojai, siekiantys įdiegti savikontrolės sistemų pripažinimo veiksmingomis, privalo atitikti šiuos reikalavimus:

27.1. būti priskirti patikimiems prekiautojams;

27.2. turėti vaisių ir daržovių atitikčiai vertinti bent vieną kvalifikuotą darbuotoją, turintį atitinkamą patirtį arba baigusį mokymo kursą pagal Ministerijos patvirtintą mokymo programą ir turintį nustatytos formos kvalifikacijos pažymėjimą;

27.3. aprūpinti 27.2 papunktyje minėtus darbuotojus vaisių ir daržovių atitikčiai vertinti būtinomis darbo priemonėmis bei turėti tinkamą produkcijos ruošimo, pakavimo įrangą;

27.4. turėti atskiras patalpas arba bent atskirus sandėliavimo patalpos sektorius vaisių ir daržovių atitikčiai vertinti bei neatitinkantiems nustatytų prekybos standartų produktams laikyti;

27.5. įsipareigoti atlikti išsiunčiamų prekių atitikties patikrą ir registruoti visas atliktas patikras;

27.6. tiekti rinkai saugos reikalavimus atitinkančius vaisius ir daržoves;

27.7. leisti kontrolės institucijoms atlikti patikras.

VII SKYRIUS

DOKUMENTŲ PATEIKIMO REIKALAVIMAI SIEKiant ĮDIEGTŲ SAVIKONTROLĖS SISTEMŲ PRIPAŽINIMO VEIKSMINGOMIS

28. Prekiautojai, siekiantys įdiegtos savikontrolės sistemos pripažinimo veiksminga, turi kreiptis į kontrolės instituciją – Valstybinę augalininkystės tarnybą prie Žemės ūkio ministerijos ir pateikti šiuos dokumentus:

28.1. prašymą pripažinti įdiegtą savikontrolės sistemą veiksminga (priedas);

28.2. galiojančių sutarčių su akredituotomis laboratorijomis dėl maisto saugos rodiklių ištyrimo kopijas;

28.3. vaisių ir daržovių sandėliavimo ir jų ruošimo prekybai patalpų planą (schemą), kuriame būtų pažymėtos vaisių ir daržovių atitikties vertinimo bei neatitinkančių nustatytų prekybos standartų produktų laikymo vietos;

28.4. taisyklių 27.2 papunktyje nurodytų kvalifikacijos pažymėjimų kopijas ar atitinkamą patirtį įrodančius dokumentus.

VIII SKYRIUS

SAVIKONTROLĖS SISTEMOS PRIPAŽINIMO VEIKSMINGA TVARKA

29. Prekiautojui pateikus taisyklių 28 punkte nurodytus dokumentus, kontrolės institucija, atsižvelgdama į per paskutiniuosius 12 mėnesių atliktų atitikties patikrinimų rezultatus, įvertina prekiautojo atitiktį patikimų prekiautojų kategorijai ir kitiems 27 punkte keliamiems reikalavimams ir priima sprendimą.

30. Jeigu prekiautojas ir jo įdiegta savikontrolės sistema atitinka keliamus reikalavimus, sprendimas dėl įdiegtos savikontrolės sistemos pripažinimo veiksminga priimamas kontrolės institucijos direktoriaus įsakymu ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo prašymo pateikimo.

31. Kai trūksta dokumentų ar reikia papildomos informacijos, sprendimo priėmimo terminas gali būti pratęsiamas dar 7 darbo dienoms.

32. Kontrolės institucijos direktorius, įsakymu pripažindamas prekiautojo įdiegtą savikontrolės sistemą veiksminga, taip pat suteikia teisę prekiautojui:

32.1. pasirašyti Komisijos įgyvendinimo reglamento [\(ES\) 2023/2430](#) 7 straipsnyje nurodytą atitikties sertifikatą;

32.2. siunčiant kiekvieną pakuotę naudoti Komisijos įgyvendinimo reglamento [\(ES\) 2023/2430](#) I priede nustatytą ženklą (toliau – ženklas) Sąjungoje išaugintiems vaisiams ir daržovėms; arba

32.3. naudoti Komisijos įgyvendinimo reglamento [\(ES\) 2023/2430](#) II priede pateiktą atleidimo nuo reikalavimo tikrinti trečiosiose šalyse išaugintų bananų atitiktį sertifikatą.

33. Prekiautojai, kurių savikontrolės sistemos pripažintos veiksmingomis, privalo:

33.1. vadovaudamiesi Komisijos deleguotojo reglamento [\(ES\) Nr. 2023/2429](#) I priedo nuostatomis vykdyti tiekiamų rinkai vaisių ir daržovių atitikties vertinimą;

33.2. registruoti kiekvieną savo atliktą patikrą ir jos rezultatus;

33.3. mažiausiai trejus metus saugoti duomenis apie taisyklių 27.2 papunktyje nurodytų darbuotojų atliktus atitikties vertinimus ir dokumentus, kurie yra susiję su įdiegtos savikontrolės sistemos pripažinimu.

34. Jeigu prekiautojas arba jo įdiegta savikontrolės sistema neatitinka taisyklių, prekiautojas apie priimtą neigiamą sprendimą informuojamas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo, nurodant trūkumus bei priežastis, dėl kurių prekiautojo įdiegta savikontrolės sistema nebuvo pripažinta veiksminga.

35. Prekiautojo įdiegta savikontrolės sistema pripažįstama veiksminga kontrolės institucijos direktoriaus įsakymu 3 metų laikotarpiui.

36. Pasibaigus taisyklių 35 punkte nurodytam laikotarpiui, kontrolės institucijos direktoriaus įsakymu prekiautojui suteiktos teisės dėl įdiegtos savikontrolės sistemos pripažinimo veiksminga netenka galios. Jei pripažintas prekiautojas, kuriam suteiktos teisės dėl įdiegtos savikontrolės sistemos pripažinimo veiksminga, nebesilaiko nustatytų reikalavimų, kontrolės institucijos direktoriaus įsakymu prekiautojui panaikinamos suteiktos teisės dėl įdiegtos savikontrolės sistemos pripažinimo veiksminga. Iš naujo kreiptis dėl įdiegtos savikontrolės sistemos pripažinimo veiksminga galima taisyklių nustatyta tvarka.

37. Kontrolės institucija sudaro prekiautojų, kurių savikontrolės sistemos pripažintos veiksmingomis, sąrašą, jame nurodydama prekiautojo registracijos numerį ir produkto rūšį. Kontrolės institucija imasi atitinkamų priemonių, kad tokia informacija būtų viešai prieinama.

38. Kontrolės institucijos pareigūnai prekiautojo, kurio įdiegta savikontrolės sistema pripažinta veiksminga, vaisių ir daržovių atitiktį vertina ne rečiau kaip kartą per metus.

39. Kontrolės institucijos pareigūnams nustačius, kad prekiautojo, kurio įdiegta savikontrolės sistema pripažinta veiksminga, vaisiai ar daržovės neatitinka nustatytų prekybos standartų, šis prekiautojas kontrolės institucijos pareigūnų įspėjamas raštu.

40. Kontrolės institucijos pareigūnams per 12 mėnesių nuo taisyklių 39 punkte nurodyto įspėjimo surašymo pakartotinai nustačius, kad prekiautojo, kurio įdiegta savikontrolės sistema pripažinta veiksminga, vaisiai ar daržovės neatitinka nustatytų prekybos standartų, prekiautojo teisės, suteiktos pripažįstant jo įdiegtą savikontrolės sistemą veiksminga, kontrolės institucijos direktoriaus įsakymu panaikinamos.

41. Prekiautojas, kuriam buvo taikyta taisyklių 40 punkte nurodyta procedūra, pakartotinai dėl įdiegtos savikontrolės sistemos pripažinimo veiksminga gali kreiptis ne anksčiau kaip praėjus 18 mėnesių nuo įdiegtos savikontrolės sistemos pripažinimo panaikinimo dienos taisyklių nustatyta tvarka.

IX SKYRIUS

VAISIŲ IR DARŽOVIŲ PAKUOČIŲ ŽYMĖJIMO ŽENKLU REIKALAVIMAI

42. Kai vaisių ir daržovių pakuotės žymimos ženklų, jis turi būti:

42.1. toje pat pakuotės pusėje, kaip ir informacija, nurodyta vaisių ar daržovių atitiktą reglamentuojančiuose teisės aktuose;

42.2. lengvai įskaitomas ir nenutrinamas.

X SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

43. Konkrečiais metais atliktų atitikties patikrų visuose prekybos etapuose rezultatus kontrolės institucijos pateikia Ministerijai iki kitų metų birželio 1 d.

44. Koordinuojančios institucijos ir kontrolės institucijų sprendimai gali būti skundžiami teisės aktų nustatyta tvarka.

45. Skundai dėl koordinuojančios institucijos ir kontrolės institucijų sprendimų nagrinėjami vadovaujantis Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“.

46. Asmenys, pažeidę taisyklių reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

Vaisių ir daržovių sektoriaus, tam tikrų perdirbtų
vaisių ir daržovių produktų bei bananų sektoriaus
atitikties prekybos standartams patikros taisyklių
priedas

**(Prašymo pripažinti prekiautojo vaisiais ir daržovėmis įdiegtą savikontrolės sistemą
veiksminga forma)**

(prašymą teikiančio asmens vardas, pavardė / įmonės pavadinimas)

(asmens / įmonės duomenys)

Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos
direktoriui

PRAŠYMAS

**PRIPAŽINTI PREKIAUTOJO VAISIAIS IR DARŽOVĖMIS ĮDIEGTĄ
SAVIKONTROLĖS SISTEMĄ VEIKSMINGA**

20__ m. _____ d. Nr. _____

(sudarymo vieta)

Aš, _____ ,
(prašymą surašiusio asmens pareigos, vardas ir pavardė)
atstovaudamas _____ ,
(prekiautojo vaisiais ir daržovėmis pavadinimas)
registruotam _____ ,
(adresas, telefono Nr.)
kurio Maisto tvarkymo subjekto registraciją patvirtinančio dokumento Nr.
_____, prašau
(registro Nr.)
atstovaujamojo įdiegtą savikontrolės sistemą pripažinti veiksminga.

Per paskutinius 12 mėn. atstovaujamojo vaisių ir daržovių, kuriems taikomi atitikties
nustatytiems prekybos standartams (toliau – atitiktis) reikalavimai, apyvarta

(kiekis sveikais skaičiais) tonų.

Patikinu, kad prekiautojas vaisias ir daržovėmis atitinka Europos Sąjungos ir nacionalinių teisės
aktų nustatytus reikalavimus ir:

1. Yra įdarbinęs _____ darbuotojų (-us) vaisių ir daržovių
(skaičius)

atitikčiai vertinti;

2. Yra įsigijęs vaisių ir daržovių atitikčiai vertinti skirtas priemones (įrangą):

(prietaisų pavadinimai)

kurioms reguliariai atlieka pagal technines charakteristikas būtiną metrologinę patikrą.

PRIDEDAMA:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

(pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)